

PHẦN ĐỌC – HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới

...Đối với tôi, nguyên tắc thành công đến từ một điều cơ bản: sống trong thế chủ động. Cần gì thì lên tiếng. Muốn gì thì đấu tranh. Kiến thức do học tập. Thành tựu nhờ lao động. Chẳng có cái gì trên đời này tự nhiên mà có. Chủ động lèo lái thì mới có cơ may đưa con thuyền cuộc đời cập bến bờ mơ ước. Dù sóng gió, dông bão xảy ra trên hải trình vạn dặm, có giữ vững bánh lái, cầm chắc tay chèo thì mới đến được đất liền. Sống mà không biết tự cứu lấy mình, sống thụ động buông thả thì cũng giống như một con bè trên dòng nước lớn, để mặc sóng gió xô đâu trôi đó, được chăng hay chớ, rồi sẽ mệt mỏi vì dông bão cuộc đời.

Cách sống thụ động có nhiều biểu hiện. Như một trường hợp mà tôi từng hỗ trợ cũng là một kiểu. Khuyến khích đọc sách thì lúc đọc lúc không. Hướng dẫn xong cũng không biết nói lời cảm ơn. Biết tôi có nhiều sách mà không mở lời mượn. Không bao giờ chủ động trò chuyện cập nhật tình hình. Đợi khi nào tôi hỏi thăm mới lên tiếng. Nếu tôi không hỏi cũng không biết em ấy đang gặp khó khăn để tìm cách giúp đỡ.

Nguồn lực trong đời không thiếu. Người tốt ở đời rất nhiều. Không lên tiếng chẳng ai biết mà giúp. Chẳng xuống nước thì không thể biết bơi. Sống thụ động thì chẳng khác gì đời cây cỏ. Như thế khác nào tự đào hố chôn mình. Sống ở thế chủ động là chủ động học tập, chủ động hỏi han, chủ động giúp đỡ người khác, chủ động gợi ý người khác giúp đỡ mình, chủ động cứu giúp mình. Chứ em không cứu mình thì ai cứu được em”.

(Trích Rosie Nguyễn, *Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu*, NXB Hội nhà văn 2017, Tr.120-121)

Câu 1(0.75 điểm): Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản?

Câu 2(0.75 điểm): Theo tác giả, nguyên tắc cơ bản để thành công là gì?

Câu 3(1.0 điểm): Em hiểu như thế nào về ý kiến: “sống thụ động buông thả thì cũng giống như một con bè trên dòng nước lớn, để mặc sóng gió xô đâu trôi đó, được chăng hay chớ, rồi sẽ mệt mỏi vì dông bão cuộc đời”?

Câu 4(0.5 điểm): Anh/chị có đồng tình với quan điểm “Chẳng có cái gì trên đời này tự nhiên mà có” không? Vì sao?

PHẦN LÀM VĂN (7.0 ĐIỂM)

Câu 1 (2.0 điểm): Từ nội dung phần đọc – hiểu trên, anh/chị hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của thái độ sống chủ động đối với tuổi trẻ ngày nay.

Câu 2 (5.0 điểm): Anh/chị hãy cảm nhận về vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên và con người Việt Bắc trong đoạn thơ sau:

Ta về mình có nhớ ta,
Ta về, ta nhớ những hoa cùng người.
Rừng xanh hoa chuối đỏ tươi
Đèo cao nắng ánh dao gài thắt lưng.
Ngày xuân mơ nở trắng rừng
Nhớ người đan nón chuốt từng sợi giang.
Ve kêu rừng phách đổ vàng
Nhớ cô em gái hái măng một mình.
Rừng thu trăng rọi hoà bình
Nhớ ai tiếng hát ân tình thuỷ chung.

(Trích “Việt Bắc” - Tố Hữu- Sgk Ngữ văn 12, tập 1, Tr. 111)

-----HẾT-----

Họ tên học sinh:..... SBD:..... Lớp:.....

HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận	0,75
	2	Theo tác giả, nguyên tắc cơ bản để thành công là: sống trong thế chủ động	0,75
	3	- Mượn hình ảnh so sánh: con bè trên dòng nước lớn mặc cho sóng gió xô đẩy, dẫu bão cuộc đời làm cho mệt mỏi để diễn đạt một cách cụ thể, sinh động về tác hại của lối sống thụ động - Sống thụ động khiến con người bị phụ thuộc, chịu sự chi phối, tác động của yếu tố bên ngoài, không đủ bản lĩnh, ý chí vượt qua những thử thách, khó khăn để thành công.	1,0
	4	- Nêu rõ quan điểm của mình (đồng tình/không đồng tình/ ý kiến khác) - Lí giải hợp lí, thuyết phục. (Gợi ý: Đồng tình với ý kiến của tác giả “chẳng có cái gì trên đời này tự nhiên mà có”, bất cứ sự việc nào xảy ra cũng đều có lí do, bất cứ thành quả nào có được cũng đều phải có cái giá của nó ví như bạn muốn được thành công, bạn phải cố gắng; muốn có tình yêu, bạn phải chân thành trao đi;... bất cứ điều gì bạn muốn bạn đều phải nỗ lực, phấn đấu mới có được)	0,5
II		LÀM VĂN	7,0
	1	Từ nội dung phần đọc – hiểu trên, anh/chị hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của thái độ sống chủ động đối với tuổi trẻ ngày nay.	2,0
		<i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i> Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp, móc xích hoặc song hành	0,25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: ý nghĩa của thái độ sống chủ động đối với tuổi trẻ ngày nay.</i>	0,25

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
		<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận</i></p> <p>Học sinh lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng cần làm rõ ý nghĩa của thái độ sống chủ động đối với tuổi trẻ ngày nay. Có thể theo hướng sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giải thích: Chủ động được hiểu là con người có ý thức chuẩn bị, tự suy nghĩ, tính toán, mạnh dạn làm một việc gì đó mà không chờ đợi hoàn cảnh, không để người khác thúc giục, yêu cầu. - Bàn luận: <ul style="list-style-type: none"> + Sống chủ động khiến con người tự tin, bản lĩnh, sẵn sàng ứng phó trước mọi tình huống để vượt qua khó khăn, thử thách trong cuộc sống. + Người sống chủ động luôn biết cân nhắc, lường trước mọi vấn đề nên ít phạm phải những sai lầm trong cuộc sống; không dễ bị hoàn cảnh chi phối. + Tuổi trẻ chủ động sẽ không ngừng tạo được cơ hội, nắm bắt cơ hội để khẳng định, hoàn thiện bản thân, đạt được thành công. + Xã hội có nhiều cá nhân sống chủ động sẽ tạo ra một lớp thế hệ dám nghĩ, dám làm, nâng cao chất lượng công việc và cuộc sống. (Dẫn chứng) 	1,0
		<p><i>d. Chính tả, dùng từ, đặt câu</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt.</p>	0,25
		<p><i>e. Sáng tạo</i></p> <p>Có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận</p>	0,25
2	Cảm nhận về đoạn thơ “Ta về mình có nhớ ta...”		5,0
		<p><i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận</i></p> <p>Mở bài giới thiệu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0,25
		<p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i></p> <p>Phân tích, cảm nhận đoạn thơ để thấy được vẻ đẹp thiên nhiên và vẻ đẹp của con người Việt Bắc trong nỗi nhớ của người về xuôi. Từ đó nhận xét về tính dân tộc</p>	0,5
		<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; thể hiện sự cảm nhận sâu sắc và vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng</i></p>	

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
		1. Giới thiệu ngắn gọn về tác giả, tác phẩm và vấn đề cần nghị luận	0,5
		<p data-bbox="298 212 690 254">2. Cảm nhận về đoạn thơ</p> <p data-bbox="298 260 1430 359">Thí sinh có thể cảm nhận theo nhiều cách nhưng cần đáp ứng các yêu cầu sau:</p> <p data-bbox="298 365 535 407">* Về nội dung:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="298 422 1430 583">- Hai câu thơ đầu của đoạn thơ là lời ước hỏi của người cán bộ về xuôi, khơi gợi tình cảm đối với người ở lại, để từ đó giải bày tâm tư, nỗi nhớ về thiên nhiên và con người Việt Bắc. <li data-bbox="298 590 1430 695">- Tám câu sau tập trung thể hiện vẻ đẹp của thiên nhiên và con người Việt Bắc trong nỗi nhớ của người về xuôi: <p data-bbox="298 701 716 743">+ Bức tranh mùa đông VB:</p> <p data-bbox="298 749 1430 911">Thiên nhiên không u ám, lạnh lẽo mà ấm áp lạ thường bởi sự kết hợp hài hòa giữa màu xanh bạt ngàn của rừng già và màu đỏ tươi của những bông hoa chuối rừng.</p> <p data-bbox="298 917 1430 1022">Con người lao động VB mang vẻ đẹp khỏe khoắn, vững chãi trong tư thế của con người tự do, tự tin làm chủ núi rừng, làm chủ cuộc đời.</p> <p data-bbox="298 1029 716 1071">+ Bức tranh mùa xuân VB:</p> <p data-bbox="298 1077 1430 1182">Bao trùm lên cảnh vật mùa xuân là màu trắng dịu dàng, trong trẻo, tinh khiết của hoa mơ, làm bừng sáng cả khu rừng.</p> <p data-bbox="298 1188 1430 1293">Con người đẹp tự nhiên trong những công việc hằng ngày, toát lên vẻ đẹp cần mẫn, tỉ mỉ, khéo léo, tài hoa.</p> <p data-bbox="298 1299 618 1341">+ Bức tranh mùa hè:</p> <p data-bbox="298 1348 1430 1453">Bức tranh Việt Bắc lại sống động hơn bao giờ hết bởi sắc vàng lai láng của rừng phách và âm thanh rộn rã của tiếng ve.</p> <p data-bbox="298 1459 1252 1501">Hình ảnh con người cần mẫn, chăm chỉ, gần gũi, thân thương</p> <p data-bbox="298 1507 618 1549">+ Bức tranh mùa thu:</p> <p data-bbox="298 1556 1430 1745">Không gian bao la ngập tràn ánh trăng lung linh, huyền ảo, đó là ánh trăng của tự do, của hòa bình rọi sáng niềm vui lên không gian núi rừng, bản làng Việt Bắc</p> <p data-bbox="298 1751 1430 1856">Con người Việt Bắc mộc mạc, chân thành, có tấm lòng thủy chung, nặng nghĩa nặng tình.</p>	2,0

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
		<p>* Về nghệ thuật: Đoạn thơ thể hiện rất rõ phong cách thơ Tố Hữu: Trữ tình sâu lắng, tha thiết, ân tình và đậm đà tính dân tộc: Thể thơ lục bát, kết cấu đối đáp “mình - ta” quen thuộc, giọng điệu tâm tình, ngọt ngào, tha thiết, sử dụng có hiệu quả các biện pháp tu từ...nghệ thuật tứ bình tạo sự cân đối hài hòa và có tác dụng khắc họa toàn diện vẻ đẹp của thiên nhiên và con người VB.</p> <p>* Đánh giá chung: Đoạn thơ đã bộc lộ sự gắn bó sâu sắc của nhà thơ với Việt Bắc. Qua nỗi nhớ của nhà thơ, cảnh và người VB hiện lên thật gần gũi, chân thực mà thơ mộng, trữ tình. Thông qua tình cảm riêng của mình, Tố Hữu đã nói lên tình cảm của cả một thế hệ với quê hương đất nước, ngợi ca tình nghĩa thủy chung của nhân dân ta.</p>	0,5
		<p><i>d. Chính tả, dùng từ, đặt câu</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt.</p>	0,25
		<p><i>e. Sáng tạo</i> Có cách diễn đạt mới mẻ, biết liên hệ mở rộng, thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận</p>	0,5
TỔNG ĐIỂM: 10.0			